

[Maigaard.]

gode muligheder for at forene teori og praksis.

For det tredje: skolen bruger karakter- og eksamenssystemet som pædagogisk virkemiddel. Herved opdrager den til indbyrdes konkurrence, endda i et udpræget hierarkisk system; det er konkurrenceelementet i den hierarkiske sammenhæng, vi skal hæfte os ved. Man siger — det er også sagt i dag — at karakter- og eksamenssystemet er udtryk for, at eleverne får lov til at måle deres kunnen og viden, men det passer ikke. Der er tusindvis af andre måder at måle en indsats på og give forældrene den besked om deres børns færdigheder og kundskaber, som de har krav på, end gennem eksamen og karakterer. Eksamen og karakterer er kun én form, endda den ringeste. Det gælder for eksamens- og karaktersystemet, som Grundtvig sagde for næsten 150 år siden: „og han har aldrig levet, som klog på det er blevet, han først ej havde kær“. Det har betydning og sandhed i dag og skulle vel egentlig også have det for partier, der kalder sig liberale. Også på dette felt betegner den lille skolereform et konkret fremskridt. Realeksamen er afskaffet, og eksamen er gjort frivillig. Der skal kun gives karakterer to gange om året; det forstyrrende element i skolens dagligdag, som hyppig karaktergivning er, kan begrænses gennem lokal beslutning.

Endelig har de partier, som stod bag den lille skolereform, afgivet den hensigtserklæring, at 13-skalaen skal forenkles. Det er godt, for 13-skalaen er intet mindre end et perverst udtryk for, at elever i konkurrence skal indplaceres i et hierarkisk system.

Det er denne skala, der er til debat. Jeg skal derfor minde om ordene i den betænkning, der ligger bag den lille skolereform. Der står:

„Man er endvidere enige om . . . at ministeren skal tage initiativet til et udredningsarbejde med henblik på en forenkling af den nuværende karakterskala (13-skalaen).“

Heraf følger to ting, som står klart for enhver, der hæderligt vedstår indgåede forlig, ikke mindst fordi det blev sagt og skrevet under arbejdet med folkeskoleloven sidste år; der findes således papir på det i uddannelsesudvalget. For det første: 13-

skalaen skal forenkles. Hensigtserklæringen fra betænkningen er klar og utvetydig, for der står:

„ . . . med henblik på en forenkling af den nuværende karakterskala . . . “.

At skalaproblemerne skal undersøges først, er indlysende for enhver, der kender beslutningsprocessen i vort samfund — derfor udredningsarbejdet — men hensigten kan ikke diskuteres.

For det andet: det er oplyst under udvalgsarbejdet, at eleverne ikke kan dumpe i folkeskolen. Det er gentaget af undervisningsministeriets jurister, og det er bekræftet af ministeren i dag. Derfor kan 13-skalaen ikke bruges. Den har 3 dumpekarakterer; de er ikke forenelige med et karaktersystem, hvor man ikke kan dumpe. Disse to ting: at skalaen skal forenkles, og at den ikke må indeholde dumpetrin, er klare og åbenbare for hæderlige folk, de er hævet over enhver tvivl, enhver debat. Derfor drejer tingets diskussion sig ikke om folkeskolens karakterskala, hvis vi kommer til kerne, den drejer sig om evne og vilje til at holde indgåede aftaler.

På denne baggrund må jeg nok sige, at fru Tove Nielsens dagsorden var en sørgmunter oplevelse af mange grunde. Skolepolitisk var den sørgmunter, for det første fordi der overhovedet ingen tvivl er om, at dagsordenens første ord om, at 13-skalaen er i overensstemmelse med den nye folkeskolelovgivning, er forkert og forligsbrud. Ingen, der gik ind i forliget dengang, kan hævde det, fru Tove Nielsen gør i dag. Dernæst fordi dagsordenen i sin tekst indeholder et helt klart falsum; den siger: „den karaktergivning, der er vedtaget af folketinget“. Hvad er det for en karaktergivning, der er vedtaget af folketinget, om jeg må spørge? Folketinget har ikke vedtaget nogen karaktergivning. Folketinget har vedtaget noget ganske andet, nemlig at ministeren har bemyndigelse til at indføre karakterer, men folketinget har ikke vedtaget det selv. Det er altså direkte skolepolitisk forkert; det er et falsum, hvad der står i fru Tove Nielsens dagsordensforslag.

Dernæst er denne dagsorden parlamentarisk set sørgmunter: det er intet mindre end politisk bedrageri at tage partier uden for et forlig — fremskridtspartiet f. eks. — og hale dem ind for at få tolket forliget, for at